

7/6778

T.C.
EKONOMİ BAKANLIĞI

Sayı : B.19.0.HUK.0.610-[2012-7/6778] 557

Konu : Yazılı Soru Önergesi

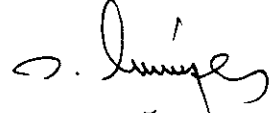
28.05.2012 38220

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 15/05/2012 tarihli ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-66205 sayılı yazıları.

İlgi'de kayıtlı yazıları ekinde yer alan Hatay Milletvekili Sayın Dr. Mehmet Ali EDİBOĞLU tarafından verilen 7/6778 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevap ekte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Zafer ÇAĞLAYAN
Bakan

EK :

1- Cevap yazısı (2 sayfa)

DAĞITIM :

Gereği :

TBMM Başkanlığı

Bilgi:

Başbakanlık

Hatay Milletvekili Sayın Dr. Mehmet Ali EDİBOĞLU tarafından verilen 7/6778 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin sorular ve cevaplar.

Sorular :

Türkiye, farklı topoğrafya ve iklim özelliklerinin meydana getirdiği yedi coğrafi bölgeden oluşmakta ve bu bölgeler arasında ekonomik, sosyal ve kültürel açıdan önemli gelişmişlik farklılıkları bulunmaktadır. Göreli olarak az gelişmiş yörelerin gelişmişlik düzeylerinin yükseltilmesi suretiyle bölgelerarası gelişmişlik farklılıklarının azaltılması, ülke genelinde ekonomik büyüme ile birlikte sağlıklı bir sosyal ve kültürel gelişmenin ve gelir dağılımının sağlanmasında maliye politikası araçlarından vergi politikasının kullanılması ile iyileştirme, özellikle planlı dönemde temel hedeflerinden olmuştur.

Bu hedefe yönelik olarak izlenen ekonomik ve sosyal politikalar ile uygulanan teşvik tedbirlerine rağmen gelişmedeki bölgelerarası dengesizlikler hala arzulanan ölçüde giderilmiş değildir. Doğu Anadolu, Güneydoğu Anadolu ve Doğu Karadeniz bölgeleri ülkemizin görece olarak az gelişmiş yöreleri olma niteliğini korumaktadır.

Bu çalışmada sürdürülebilir kalkınmanın sağlanarak bölgelerarası farklılıkları azaltacak biçimde, söz konusu kararla uygulamaya konan devlet yardımları ve vergisel avantajlar Kalkınmada Öncelikli Yöre kapsamında uygulamadaki mevzuat incelendiğinde Hatay ilinin bu kapsamda değerlendirilmediği il merkezi baz alınarak gelişmişlik düzeyinin belirlenmeye çalışıldığı bilinmektedir.

Bu itibarla;

- 1- Hatay ilinin gelişmişlik kriterlerinde il merkezindeki düzeyin baz alınmasının olumsuz sonuçları ortadayken, Hatay ilinin son olarak Suriye ile yaşanan gerginliklerden dolayı ekonomik olarak da ciddi zarara uğradığı belli iken, kalkınmada öncelikli yöre kapsamındaki durumunu yeniden değerlendirerek istihdam yaratılması ve yatırımların teşvik edilmesi hususlarında bir mevzuat değişikliği çalışması yapmayı düşünüyor musunuz?
- 2- Gelişmişlik derecesi bilinen ve kabul edilen iller (İstanbul, Bursa, Ankara v.s) dışında yer alan illerin gelişmede öncelikli sınıflandırmalar haricinde bir bütün olarak düşünülüp gerekli politik düzenlemelerin oluşturulması hususlarında yeniden bir düzenleme yapmayı düşünüyor musunuz? Örneğin geri kalmış ilçeleri kalkınmada öncelikli yöre kapsamında değerlendirecek misiniz?
- 3- Bazı bölgelerde sağlanan değişik nitelikli yatırım politikalarını istihdam yaratılması ve yatırımların teşvik edilmesi doğrultusunda değerlendirerek Hatay ili için de yeniden düzenlemeyi düşünüyor musunuz?

Cevaplar:

Detayları 06/04/2012 tarihinde kamuoyu ile paylaşılan yeni yatırım teşvik sistemi önümüzdeki günlerde Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girecektir. Hem bölgesel hem de sektörel seçiciliğe dayanan uygulamaları içeren sistemin temel amaçlarından biri bölgeler arası gelişmişlik farklarının azaltılmasıdır. Bu amaçla, yatırımın gerçekleştirileceği bölge esas alınmak suretiyle hem yararlanılacak destek unsurlarının hem de desteklerden yararlanma oran ve sürelerinin değişkenlik gösterdiği bir destek mekanizması oluşturulmuştur.

Buna paralel olarak, Kalkınma Bakanlığı tarafından sosyal ve ekonomik gelişmişlik endekslerinin güncellenmesi ve bu çerçevede iller ile il gruplarının yeniden sıralanmasına yönelik çalışma başlatılmıştır. Bakanlığımızca yürütülen yatırım teşvik mevzuatı çalışması ile Kalkınma Bakanlığı tarafından hazırlanan “İllerin ve Bölgelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması” çalışmaları eş zamanlı ve koordineli olarak yürütülmüş ve 05/04/2012 tarihinde Sayın Başbakanımız tarafından kamuoyuna açıklanmıştır. İllerin gelişmişlik seviyelerine göre sıralandığı söz konusu çalışma kapsamında kullanılan kriterler ilgili Bakanlık tarafından belirlenmiş olup Bakanlık çalışmasında, ağırlıklı olarak TÜİK veri tabanından temin edilen, tutarlılığı ve güvenilirliği yüksek toplam 61 adet sosyal ve ekonomik gösterge kullanmış ve tamamen bilimsel yöntemler kullanmak suretiyle illeri gelişmişlik seviyelerine göre sıralamıştır. Bu çalışmanın sonuçları ise yatırım teşvik sisteminin uygulanmasına esas teşkil edecek yeni bölgesel haritanın oluşturulması aşamasında kullanılmış ve ülkemiz gelişmişlik seviyelerine göre farklı özellikler arz eden 6 bölgeye ayrılmıştır. Bu çerçevede, yatırım yapılacak ilin sosyo-ekonomik gelişmişlik seviyesi azaldıkça destek yoğunluklarının artarak uygulanması öngörülmüştür. Diğer bir ifadeyle, daha az gelişmiş bölgelerde yapılan yatırımların daha fazla desteklenmesine yönelik bir sistem uygulanacaktır. Bu kapsamda, Hatay ili de dahil olmak üzere tüm Türkiye’de belirlenen kriterleri sağlayan yatırımlar; KDV İstisnası, Gümrük Vergisi Muafiyeti, Vergi İndirimi, Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği, Faiz Desteği, Yatırım Yeri Tahsisi, Gelir Vergisi Stopajı Desteği, Sigorta Primi İşçi Hissesi Desteği ve KDV İadesinden faydalandırılacaktır.

Öte yandan, yeni bölgesel harita kapsamında Hatay ili 4. bölgede yer almaktadır. Ancak, Hatay ilinde gerçekleştirilecek yatırımların Organize Sanayi Bölgelerinde (OSB) yapılması durumunda, söz konusu yatırımlar 5. bölge için öngörülen oranda vergi indirimi desteği ve sigorta primi işveren hissesi desteğinden faydalandırılacaktır.

Bununla birlikte, Kalkınma Bakanlığı tarafından gerçekleştirilen söz konusu çalışma dinamik bir yapı arz etmekte ve çalışmanın belirli dönemler itibarıyla güncellenmesi öngörülmektedir. Bu kapsamda, gelişmişlik seviyesi değişen illerin, yatırım teşvik mevzuatının uygulanması açısından daha gelişmiş bölgeye veya daha az gelişmiş bölgeye kayması mümkün olabilecektir.

Diğer taraftan, mevcut bilgi kaynakları ile ülkemizin ilçe bazlı olarak sınıflandırılması mümkün olmamakla birlikte, önümüzdeki dönemlerde söz konusu gelişmişlik endeks çalışmasının ilçe bazında yapılabilmesine yönelik çalışmalar Kalkınma Bakanlığımız tarafından yürütülmektedir. Çalışmanın sonuçlanmasını müteakip yatırım teşvik mevzuatının ilçe bazlı uygulanması söz konusu olabilecektir.